

Gemeentelijke rapportage Gezondheidsbevordering Jeugd Zuidplas

Gemeentelijke rapportage Gezondheidsbevordering Jeugd 2018

Inhoud

Inleiding	3
1. Gemeentelijke beleidsadvisering	3
2. Samenwerking CJG	3
3. Gezonde School.....	3
4. Verslavingspreventie	4
5. Voeding en Bewegen	5
6. Sociaal-Emotionele Ontwikkeling.....	6
7. Contactmoment bovenbouw VO	7
8. Sociale Veiligheid.....	7
9. 2019	7

Gemeente	Gemeente Zuidplas
Verantwoordingsperiode	1-1-2018 t/m 31-12-2018
Publicatiedatum	14 januari 2019
Aantal scholen	16 PO-scholen en 2 VO-scholen
Gegevens lid accountteam namens Gezondheidsbevordering	Eef Hollman ehollman@ggdhm.nl 088 3084403

Inleiding

In aanvulling op de regionale rapportage Gezondheidsbevordering Jeugd ontvangt u hierbij de gemeentelijke rapportage Gezondheidsbevordering Jeugd. Deze rapportage biedt u inzicht in de inspanningen en het bereik in uw gemeente in 2018.

De omvang van geleverde diensten verschilt per jaar. Dit is afhankelijk van de vraag vanuit het werkveld, eventuele extra middelen (bijvoorbeeld uit het landelijke Ondersteuningsaanbod en/of gemeentelijke financiering voor weerbaarheidstrainingen in het Primair Onderwijs) en wordt ook afgewogen met onze dienstverlening vanuit het basispakket in vorige kalenderjaren.

Tot slot zijn in deze rapportage ook aanbevelingen opgenomen.

1. Gemeentelijke beleidsadvisering

De gemeente Zuidplas is onder de noemer 'Zuidplas Verbindt' bezig met een aanpak tegen eenzaamheid door mensen te verbinden en eenzaamheid bespreekbaar te maken en aan te pakken. De GGD participeert in de werkgroep 'jongeren en eenzaamheid'.

2. Samenwerking CJG

De GGD heeft regelmatig contact met het CJG om signalen uit het onderwijs te bespreken. Deze samenwerking heeft dit jaar niet geleid tot concrete uitvoering anders dan beschreven bij de scholen.

3. Gezonde School

De Gezonde School werkwijze is een structurele en integrale manier om gezondheidsbeleid op school vorm te geven. Scholen die structureel en integraal aandacht hebben voor gezondheid op school kunnen het landelijke vignet Gezonde School behalen. GGD Hollands Midden ondersteunt scholen bij het behalen van een vignet Gezonde School. Op dit moment is er geen school concreet bezig met het behalen van een vignet, maar zijn scholen wél actief met inzetten van interventies. Deze worden bij de thema's verder beschreven.

4. Verslavingspreventie

In de gemeente is in het afgelopen jaar in zowel het Primair als Voortgezet Onderwijs invulling gegeven aan het thema Verslavingspreventie.

Primair Onderwijs

Er wordt invulling gegeven aan alcoholmatiging- en de 'rookvrije generatie' vanuit de nota lokaal gezondheidsbeleid van de gemeente(n). Scholen kiezen zelf de wijze van invulling.

In uw gemeente is er één school geweest waar de ouderbijeenkomst behorende bij een weerbaarheidstraining heeft plaatsgevonden. Deze ouderbijeenkomst geeft invulling aan het thema Verslavingspreventie, omdat individuele weerbaarheid en ook groepsdruk van invloed zijn op het maken van (on)gezonde keuzes. Tijdens deze ouderbijeenkomst krijgen ouders informatie over het gebruik en de gezondheidsrisico's van alcohol en roken en de invloed die zij hierop kunnen uitoefenen als opvoeder. Ook worden hierin andere 'verslavingen en verleidingen' meegenomen, waaronder het effect van sociale media.

Over de inhoud van de trainingen, samenwerking met ketenpartners en regionale spreiding leest u meer in de regionale rapportage.

Schoolnaam	Type Uitvoering	Aantal ouders	Aantal leerlingen	Aantal docenten
RK Basisschool St. Jozef	Ouderbijeenkomst 'Alcohol, Roken en Mediawijsheid'	25		
Totaal		25	0	0

Voortgezet Onderwijs

Schoolnaam	Type Uitvoering	Aantal ouders	Aantal leerlingen	Aantal docenten
Thorbecke College	Adviesgesprek			
Comenius College	Adviesgesprek			
Totaal		0	0	0

5. Voeding en Bewegen

In de gemeente is in het afgelopen jaar in zowel het Primair als het Voortgezet Onderwijs invulling gegeven aan de thema's Voeding en Bewegen.

Primair Onderwijs

Het onderwijs vraagt om een passende en constructieve benadering die hen helpt om de koers naar gezonde voeding en voldoende beweging geleidelijk in te zetten. Er zijn veel effectieve interventies en initiatieven beschikbaar. In 2018 is gestart met een pilot om te komen tot een totaalaanpak met als doel een structureel en integraal voeding- en beweegbeleid te ontwikkelen. Hierover is meer te lezen in de regionale jaarrapportage.

Schoolnaam	Type Uitvoering	Aantal ouders	Aantal leerlingen	Aantal docenten
Prins Willem Alexanderschool (2 locaties)	Pilot Voeding- en Bewegingstraject begeleiding			3
Elimschool	Pilot Voeding- en Bewegingstraject begeleiding			15
Prins Willem Alexanderschool (2 locaties)*	Schoolondersteuning Vignet Bewegen en Sport			
Totaal		0	0	18

*Gearceerde dienstverlening komt voort uit het Ondersteuningsaanbod en/of (lokaal) aanvullende middelen, zoals beschreven in de regionale en deze gemeentelijke rapportage Gezondheidsbevordering Jeugd.

Via onze werkwijze Gezonde School attenderen we scholen op landelijke campagnes, waaronder EU-Schoolfruit en het Nationaal Schoolontbijt. In uw gemeente hebben zes scholen meegedaan aan EU-Schoolfruit en drie aan het Nationaal Schoolontbijt.

Voortgezet Onderwijs

Schoolnaam	Type Uitvoering	Aantal ouders	Aantal leerlingen	Aantal docenten
Thorbecke College	4x gastlessen voeding Gezonde Schoolkantine		96	
Comenius College	Gouden Schoolkantine Schaal behaald			
Totaal			96	

6. Sociaal-Emotionele Ontwikkeling

In de gemeente is in het afgelopen jaar in het Primair Onderwijs invulling gegeven aan het thema Sociaal-Emotionele Ontwikkeling.

Primair Onderwijs

In het Primair Onderwijs zijn puberontwikkeling en psychosociale gesteldheid belangrijke onderwerpen die, net als bij docenten, ook vragen oproepen bij ouders en leerlingen zelf. Scholen kunnen door middel van de weerbaarheidstraining invulling geven aan dit onderwerp. Eén school in uw gemeente heeft dan ook de weerbaarheidstraining met de themamodule 'Weerbaarheid, Jezelf en Anderen' ingezet. Met deze training worden leerlingen geïnformeerd over de onderwerpen behorende bij dit thema. Om de weerbaarheidstraining te koppelen aan de onderwijspraktijk zijn materialen ontwikkeld die hieraan bijdragen, zoals de poster pubergezond en de gelijknamige website www.pubergezond.nl.

Behorende bij deze weerbaarheidstraining is er een ouderbijeenkomst ingezet met het thema 'Weerbaarheid, Jezelf en Anderen'. Tijdens deze ouderbijeenkomst krijgen ouders informatie over de weerbaarheidstraining en over de sociaal-emotionele ontwikkeling van hun kinderen en de invloed die zij hierop kunnen uitoefenen als opvoeder.

Over de inhoud van de trainingen, samenwerking met ketenpartners en regionale spreiding leest u meer in de regionale rapportage.

Schoolnaam	Type Uitvoering	Aantal ouders	Aantal leerlingen	Aantal docenten
RK Basisschool St. Jozef	Ouderbijeenkomst 'Jezelf en Anderen'	25		
RK Basisschool St. Jozef*	Weerbaarheidstraining 'Jezelf en Anderen'		20	2
Totaal		25	20	2

*Gearceerde dienstverlening komt voort uit het Ondersteuningsaanbod en/of (lokaal) aanvullende middelen, zoals beschreven in de regionale en deze gemeentelijke rapportage Gezondheidsbevordering Jeugd.

7. Contactmoment bovenbouw VO

Op 15/16-jarige leeftijd (vmbo klas 3, havo en vwo klas 4) vindt het contactmoment bovenbouw met de Jeugdgezondheidszorg plaats. Tot en met het schooljaar 2016/2017 werd via de EMOVO (Elektronische MONitor Voortgezet Onderwijs) invulling gegeven aan dit contactmoment. Sinds december 2017 wordt er met een nieuwe vragenlijst gewerkt: 'Gezond leven? Check het even!'.

Aansluitend op EMOVO/ 'Gezond leven? Check het even!' kan een adviesgesprek of een interventie plaatsvinden.

In uw gemeente is hier op de volgende scholen invulling aan gegeven:

Schoolnaam	Type Uitvoering	Aantal ouders	Aantal leerlingen	Aantal docenten
Comenius College	Check-rapport en gesprek 4x Acteurslessen		108	
Thorbecke College	Check-rapport en gesprek Lief Lijf	12	12	
Totaal		12	120	

8. Sociale Veiligheid

In uw gemeente is met het bestuur van De 4 Windstreken gewerkt aan een beleidsplan 'Sociale veiligheid'. Hiervoor is een ontwikkelgroep gevormd die het sociaal veiligheidsbeleid heeft ontwikkeld en er is uitvoer geleverd op de scholen van dit bestuur. In 2019 zal het traject vervolg krijgen.

Voor meer informatie over het traject sociale veiligheid verwijzen wij u naar de regionale rapportage.

9. 2019

Graag werken we met u samen aan audiovisuele materialen om jongeren online en 'on demand' te bereiken. De digitalisering van de maatschappij levert gezondheidsuitdagingen op voor jeugdigen en hun (professionele) opvoeders, zoals verslaving, fysieke klachten, isolement en polarisatie. Tegelijk biedt deze digitale ontwikkeling ook kansen. Omdat de jeugd voor meer dan 50% online actief is, kan via deze weg ook digitale gezondheidsbevordering tot stand komen. Uit onderzoek (van Defy Media, 2015) blijkt dat jongeren zo'n 11 uur video per week bekijken via 'YouTube'. Naast het feit dat jongeren consument zijn, zijn ze ook content creators. Ze maken zelf dagelijks filmpjes, vlogs en reportages. Deze uitgangspunten bieden kansen om samen met jongeren te werken aan gezondheid. De eerste jongerenparticipatieprojecten hebben

hierin al mooie resultaten opgeleverd, zoals u kunt zien via [deze link](#). Meer over het jongerenparticipatieproject 'Booka' leest u in de regionale rapportage.

Primair Onderwijs

Pilot Hart & Ziel

Graag werken we samen met de gemeente bij het werven van pilotscholen voor het programma Hart & Ziel. Met dit programma voldoen basisscholen aan wet- en regelgeving en sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen. Tevens volgen en bevorderen ze de gezondheid van (groepen) leerlingen met behulp van vragenlijsten. Zo nodig kunnen onderwijsprofessionals aanvullende vragenlijsten gebruiken om opvallend gedrag verder te objectiveren. Doordat dit gebeurt volgens professionele standaarden, krijgen externe professionals een concreter beeld van de individuele ondersteuningsbehoeften van kinderen. Resultaten zijn beschikbaar op school-, groeps- en leerling niveau en zijn tevens geanonimiseerd beschikbaar voor de jeugdgezondheidszorg. Vanuit deze overzichten kunnen trends en signalen ook collectief worden opgepakt en kunnen school en jeugdgezondheidszorg samen werken aan preventief schoolgezondheidsbeleid.

Sociale veiligheid

In uw gemeente hebben we het afgelopen jaren samengewerkt met het bestuur van De 4 Windstreken omtrent planvorming en implementatie van 'Sociaal Veiligheidsbeleid'. Hiervoor is een ontwikkelgroep gevormd die het sociaal veiligheidsbeleid ontwikkelt en er is uitvoer geleverd op de scholen van dit bestuur. In 2019 zal het traject vervolg krijgen.

Met het bestuur van de Groeiling zijn verkennende gesprekken gevoerd over de totaalaanpak 'sociale veiligheid'. In 2019 verwachten we samenwerking voor wat betreft de implementatie van hun sociaal veiligheidsbeleid in de vorm van training en begeleiding.

Gezonde school

In 2019 willen we de 'Gezonde School' werkwijze sterker profileren binnen uw gemeente. Hiermee werken scholen effectief en planmatig aan hun gezondheidsbeleid. Vanuit GGD HM bieden we de scholen hierin ondersteuning. Door middel van netwerkontwikkeling, zoals bijvoorbeeld het bezoeken van een directeurenoverleg, willen we scholen enthousiasmeren. Graag trekken we hierin samen met u, als gemeente, op.

Voortgezet Onderwijs

Speerpunt Depressiepreventie

Een van de speerpunten voor 2019 is om het onderwerp 'depressiepreventie' verder uit te diepen en scholen hierbij te ondersteunen. De medewerkers van de Jeugdgezondheidszorg op het voortgezet onderwijs merken de laatste jaren een toename van signalen van somberheid en depressie bij leerlingen. Angst- en somberheidsklachten is daarmee een thema dat op alle VO-scholen leeft. Uit analyses die de GGD maakt op basis van de gezondheidscheck in de bovenbouw blijkt dat 15 tot

35% van de leerlingen in de bovenbouw verhoogde somberheidsklachten heeft. Meisjes scoren daarbij hoger dan jongens en Havo/Vwo-scholen scoren hoger dan VMBO-locaties. In de gemeente Gouda loopt op dit moment een pilot met het preventieprogramma 'Happyles'. Bij positieve resultaten gaan we bekijken hoe we deze interventie verder kunnen verspreiden.

Jongerenpeiling

Eind 2019 staat de afname van de nieuwe Jongerenpeiling weer op de agenda, waarin jongeren op tal van onderwerpen worden bevraagd. Hiertoe zullen alle leerlingen van elke 2^e en 4^e klas van elke VO-school worden uitgenodigd. De werving van de scholen start in maart 2019. De resultaten van de Jongerenpeiling worden in 2020 verwacht.